

SAJUNGOS PADĖTIS 2020 M.

Pranešimas apie Sąjungos
padėtį 2020 m.

KURKIME PASAULĮ, KURIAME NORIME GYVENTI: GYVYBINGA SAJUNGA PAŽEIDŽIAMAME PASAULYJE

Gerbiamasis Pirmininke,

gerbiamieji Parlamento nariai,

viena drąsiausių mūsų laikų asmenybių – Andrejus Sacharovas, kuriuo šiame Parlamente be galo žavimasi, – visuomet kalbėjo apie savo **neblėstantį tikėjimą nematoma žmogaus dvasios stiprybe**.

Pastaruosius šešis mėnesius europiečiai parodė tikrąją dvasios stiprybę.

Ją parodė sveikatos priežiūros darbuotojai, pasilikę slaugos namuose prižiūrėti sergančių ir vyresnio amžiaus asmenų.

Gydytojai ir slaugytojai, kurie mirštantiesiems tapo šeimos nariais.

Priešakinių linijų darbuotojai, ištisas savaites dirbę dieną ir naktį ir rizikavę tam, kad to nereikėtų daryti mums.

Mus įkvepia jų empatija, drąsa ir pareigos jausmas, todėl savo kalbą noriu pradėti pagerbdama juos visus.

Jų istorijos taip pat daug pasako apie mūsų pasaulio ir mūsų Sąjungos padėtį.

Tai žmogiškumo galios ir netekties jausmo, kurie mūsų visuomenėje išliks ilgam, pavyzdžiai.

Be to, jos **mums padeda pamatyti mus supančio pasaulio pažeidžiamumą**.

Tūkstantį kartų už smėlio smiltį mažesnis virusas privertė suprasti, koks trapus gali būti gyvenimas.

Jis aiškiai parodė mūsų sveikatos priežiūros sistemoms tenkančią našta ir modelio, kuris teikia pirmenybę ne gerovei, o turtui, ribotumą.

Jis padėjo geriau suvokti, jog planeta yra pažeidžiama: šiuos ženklus matome kasdien sužinodami apie tirpstančius ledynus, degančius miškus, o dabar – ir apie pasaulines pandemijas.

Dėl jo pasikeitė mūsų elgsena ir bendravimo įpročiai: laikomės atokiau vieni nuo kitų, o veidus slepiame po kaukėmis.

Jis leido suprasti, **kokia iš tiesų yra pažeidžiama mūsų vertybėmis grindžiama bendruomenė** ir kaip greitai visame pasaulyje ir net čia, Sąjungoje, galima pradėti jomis abejoti.

Tačiau žmonės nori išsilaisvinti iš šio koronaviruso paveikto pasaulio ir pažeidžiamumą bei netikrumą palikti praeityje. Jie yra pasirengę pokyčiams ir judėti pirmyn.

Tai svarbus momentas Europai.

Tai momentas Europai imtis iniciatyvos **įveikti šį pažeidžiamumą ir įgauti naujų gyvybinių jėgų**. Būtent apie tai ir noriu šiandien kalbėti.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

tai sakau, nes pastaraisiais mėnesiais iš naujo supratome **to, kas mums yra bendra, vertę**.

Kaip asmenys, visi **paaukojome** dalį savo asmeninės laisvės dėl kitų saugumo.

Kaip Sąjunga, visi kartu dėl bendro labo **atriekėme** dalį savo suverenumo.

Valstybių narių baimes ir tarpusavio susiskaidymą pavertėme **pasitikėjimu** mūsų Sąjunga.

Parodėme, kas įmanoma, kai **pasitikime** vieni kitais ir **pasikliaujame** Europos Sąjungos institucijomis.

Atsižvelgdami į visa tai, nusprendėme ne tik imtis trumpalaikių atkūrimo ir gaivinimo veiksmų, bet kurti geresnį gyvenimą rytojaus pasaulyje.

Tai #NextGenerationEU.

Turime galimybę **keisti padėtį patys, o ne verčiami įvykusios nelaimės ar klausydami kitų pasaulio veikėjų diktato**.

Turime sustiprėti **numatydami galimybes** rytojaus pasauliui, o **ne tik apdrausdami** tai, ką sukūrėme vakarykščiame pasaulyje.

Turime viską, ko reikia tam pasiekti. Pameršome senus pasiteisinimus ir patogumus, kurie niekad neleido judėti pirmyn. Turime **viziją, planą ir investicijų**.

Dabar atėjo metas imtis darbo.

Šį rytą Pirmininkui D. M. Sassoli ir ES Tarybai pirmininkaujančios Vokietijos Kanclerei A. Merkel **nusiųstame ketinimų rašte** išdėščiau Komisijos ateinančių metų planus.

Šiandien kiekvienos iniciatyvos nepristatysiu, tačiau noriu paminėti sritis, kurioms ateinančius dvylika mėnesių mūsų Sąjunga turi skirti daugiausia dėmesio.

ĮVEIKIME SUNKUMUS KARTU: EUROPOS PAŽADO TESĖJIMAS

Gerbiamieji Parlamento nariai,

Europos žmonės tebeapatiria sunkumų.

Milijonams žmonių tai ypač didelio nerimo laikotarpis – jiems susirūpinimą kelia jų šeimos narių sveikata, jų ateitis darbo rinkoje arba paprasčiausiai tai, kaip išgyventi iki mėnesio pabaigos.

Pandemija ir jos sukeltas netikrumas dar nesibaigė. Atsigavimo etapas tik prasidėjo.

Todėl mūsų pirmasis prioritetas – padėti vieni kitiems išgyventi šį etapą. Būti šalia tų, kuriems esame reikalingi.

Dėl savo unikalios socialinės rinkos ekonomikos Europa yra tam pajėgi.

Tai visų pirma **žmogiška ekonomika**, kuri **mums padeda apsisaugoti** nuo didžiausių gyvenimo pavojų: ligų, nelaimių, nedarbo ar skurdo. Ji **suteikia stabilumo** ir padeda geriau atlaikyti sukrėtimus. Skatindama inovacijas, augimą ir sąžiningą konkurenciją, ji **užtikrina galimybes ir gerovę**.

Dar niekada tas **ilgalaikis apsaugos, stabilumo ir galimybių pažadas** nebuvo toks svarbus kaip dabar.

Leiskite paaiškinti kodėl.

Pirma, Europa turi toliau saugoti gyvybes ir pragyvenimo šaltinius.

Tai svarbu siaučiant pandemijai, kuri, panašu, dar neketina išsikovoti ar susilpnėti.

Žinome, kaip greitai skaičiai gali tapti nekontroliuojami. Taigi **turime toliau itin atsargiai, atsakingai ir vieningai kovoti su šia pandemija**.

Pastaruosius šešis mėnesius mūsų sveikatos apsaugos sistemos ir jų darbuotojai darė stebuklus.

Kiekviena šalis visu pajėgumu stengėsi dėl savo piliečių.

Europa kartu taip pat nuveikė kaip niekada daug.

Kai valstybės narės užvėrė sienas, sukūrėme žaliuosius koridorius prekėms gabenti.

Kai namo negalėjo grįžti daugiau kaip 600 000 įvairiose šalyse likusių Europos Sąjungos piliečių, ES pasirūpino jų grįžimu.

Kai kurioms šalims nustačius svarbiausių medicinos prekių eksporto draudimus, mes sustabdėme tokius veiksmus ir užtikrinome, kad svarbiausi medicinos reikmenys galėtų patekti ten, kur jų reikia.

Kartu su Europos pramonės sektoriumi ėmėmės priemonių, kad būtų gaminama daugiau apsauginių kaukių, pirštinių, testų ir dirbtinės plaučių ventiliacijos aparatų.

Mūsų civilinės saugos mechanizmas padėjo užtikrinti, kad gydytojai iš Rumunijos galėtų gydyti pacientus Italijoje arba kad Latvija galėtų kaimyninėms Baltijos šalims nusiųsti apsauginių kaukių.

Tai pasiekėme neturėdami reikiamų įgaliojimų.

Neturiu nė menkiausios abejonės – turime kurti stipresnę Europos sveikatos sąjungą.

Kad tai taptų realybe, dabar turime pradėti semtis patirties iš sveikatos krizės.

Turime užtikrinti, kad naujoji programa „EU4Health“ būtų atspari ateities iššūkiams. Todėl pasiūliau padidinti finansavimą ir esu dėkinga Parlamentui už pasirengimą kovoti dėl didesnio finansavimo ir kompensuoti Europos Vadovų Tarybos sumažintą lėšų dalį.

Taip pat turime **gerinti pasirengimą krizėms ir** tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai **valdymą**.

Pirmiausia pasiūlysiu sustiprinti Europos vaistų agentūros ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) pajėgumus bei įgaliojimus.

Vėliau **įsteigsime europinį BARDA** – pažangiųjų biomedicinos tyrimų ir technologinės plėtros agentūros – atitikmenį. Naujoji agentūra sustiprins mūsų pajėgumus ir pasirengimą kovoti su tarpvalstybinio pobūdžio grėsmėmis bei ekstremaliosiomis situacijomis – tiek gaivalinėmis, tiek sukeltomis tyčia. Kad būtų galima spręsti tiekimo grandinės, visų pirma vaistinių preparatų, priklausomybės problemą, reikalingas strateginis rezervas.

Trečia, kaip niekada aišku, kad turime svarstyti įgaliojimų sveikatos srityje klausimą. Manau, kad šis garbingas ir skubus uždavinys turėtų tekti Konferencijai dėl Europos ateities.

Kadangi kilusi krizė buvo visuotinė, turime įgauti pasaulinio masto patirties. Todėl kitais metais kartu su Ministru Pirmininku G. Conte ir G 20 pirmininkaujančia Italija šioje šalyje surengsime pasaulinį aukščiausiojo lygio susitikimą visuomenės sveikatos klausimais.

Tai parodys europiečiams, kad **mūsų Sąjunga yra pasirengusi apsaugoti visus**.

Būtent tai padarėme darbuotojams.

Pradėjusi eiti pareigas, pažadėjau sukurti priemonę, skirtą darbuotojams ir įmonėms apsaugoti nuo išorės sukrėtimų.

Iš darbo ir socialinių reikalų ministro patirties žinojau, kad tokios priemonės veikia. Jos padeda asmenims išlaikyti darbo vietas, įmonėms – įgudusius darbuotojus, o mažoms ir vidutinėms įmonėms – tęsti veiklą. Šios MVĮ yra mūsų ekonomikos varomoji jėga ir bus mūsų ekonomikos atsigavimo veiksnys.

Tuo tikslu Komisija sukūrė programą SURE. Kartu norėčiau padėkoti Parlamentui už tai, kad su ja susijusį darbą atliko per rekordiškai trumpą laiką.

Tai, kad Europai iki šiol pavyko išvengti masinio nedarbo problemos, kilusios kitoms šalims, iš esmės lėmė faktas, jog apie 40 milijonų asmenų pateikė prašymus dėl sutrumpinto darbo laiko tvarkos.

Ši sparta ir vienybė siekiant tikslo reiškia, kad netrukus 16 šalių iš programos SURE lėšų bus skirta beveik 90 mlrd. EUR darbuotojams bei įmonėms remti.

Todėl teritorijoje nuo Lietuvos iki Ispanijos šeimos, kurioms tos pajamos reikalingos maistui įsigyti ar nuomai sumokėti, galės būti ramios.

Tai padės visoje mūsų Sąjungoje išsaugoti milijonus darbo vietų, pajamų šaltinių ir įmonių.

Tai tikras veikiantis Europos solidarumas. Be to, tai rodo, jog **mūsų Sąjungoje turi būti paisoma darbuotojų orumo.**

Vis dėlto tiesa ir tai, kad pernelyg didelei daliai žmonių dirbti nebeapsimoka.

Darbo užmokesčio dempingas atima iš darbuotojų orumą, sukelia sunkumų verslininkui, kuris moka orų darbo užmokestį, ir iškraipo sąžiningą konkurenciją bendrojoje rinkoje.

Todėl Komisija pateiks naują pasiūlymą, kuriuo siekiama padėti valstybėms narėms **nustatyti minimaliojo darbo užmokesčio sistemą**. Galimybę gauti minimalų darbo užmokestį – nesvarbu, ar nustatytą pagal kolektyvinę sutartį, ar pagal įstatymą, – turi turėti kiekvienas.

Tvirtai pasisakau už kolektyvines derybas, todėl pasiūlyme bus visapusiškai paisoma nacionalinių kompetencijų ir tradicijų.

Daugelyje valstybių narių matėme, kaip tinkamai suderėtas minimalusis darbo užmokestis padeda apsaugoti darbo vietas ir užtikrina sąžiningas sąlygas tiek darbuotojams, tiek įmonėms, kurios iš tiesų juos vertina.

Minimalusis darbo užmokestis prasmingas – už darbą turi būti atlyginama.

Antras socialinės rinkos ekonomikos pažadas – stabilumas.

Europos Sąjunga ir jos valstybės narės ėmėsi precedento neturinčių reagavimo į beprecedentę krizę priemonių.

Parodydama, kad yra **vieninga ir tinkamai pasirengusi, Europa suteikė mūsų ekonomikai reikalingo stabilumo.**

Pirmą kartą mūsų istorijoje Komisija nedelsdama pradėjo taikyti **bendrają nukrypti leidžiančią išlygą.**

Ėmėmės priemonių, kad mūsų europiniai fondai ir valstybės pagalbos taisyklės būtų lankstesni.

Patvirtinta **3 trln. EUR** viršijanti parama įmonėms ir pramonei: nuo žvejų Kroatijoje ir ūkininkų Graikijoje iki MVĮ Italijoje ir laisvai samdomų darbuotojų Danijoje.

Europos Centrinis Bankas ėmėsi ryžtingų veiksmų – paskelbė specialiąją pandemine pirkimo programą.

Per rekordiškai trumpą laiką Komisija pasiūlė priemonę „NextGenerationEU“ ir pertvarkytą biudžetą.

Jame investicijos derinamos su taip reikalingomis reformomis.

Per rekordiškai trumpą laiką Taryba jį patvirtino.

Dabar Parlamentas siekia kuo sparčiau dėl jo balsuoti.

Pirmą kartą – tokiu ypatingu metu – Europa ėmėsi bendrų priemonių nacionalinėms finansų stabilizavimo priemonėms papildyti.

Tai išskirtinė mūsų Sąjungos vienybės akimirka. Tai pasiekimas, kuriuo turėtume didžiulius visus.

Dabar metas laikytis užsibrėžto kurso. Visi matėme prognozes. Galime tikėtis, kad, antrąjį ketvirtį BVP kritus 12 proc., mūsų šalių ekonomika vėl pajudės iš taško.

Bet, virusui nesitraukiant, lieka ir abejonių – tiek čia, Europoje, tiek kitur pasaulyje.

Todėl dabar tikrai **ne metas** paramą nutraukti.

Savo šalių ekonomiką ir toliau turime remti politiškai. Reikės rasti pusiausvyrą tarp finansinės paramos teikimo ir fiskalinio tvarumo užtikrinimo, o tai nelengva.

Žvelgiant į tolimesnę perspektyvą, geresnio kelio į stabilumą ir konkurencingumą nei stiprinti ekonomikos ir pinigų sąjungą nėra.

Pasitikėjimas euru kaip niekad stiprus.

Pasiektas istorinis susitarimas dėl priemonės „NextGenerationEU“ rodo, kad ji turi politinę paramą.

Naudodamiesi šia proga, turime dabar imtis struktūrinių savo šalių ekonomikos reformų ir baigti kurti kapitalo rinkų ir bankų sąjungas.

Stiprios ir likvidžios kapitalo rinkos nepaprastai svarbios, kad įmonės gautų finansavimą, kurio joms reikia, kad galėtų vystytis ir investuoti į atsigavimą ir ateitį.

Be šių rinkų neįmanoma ir toliau stiprinti tarptautinio euro vaidmens. Todėl imkimės darbo ir galiausiai užbaikime šį ne vienos kartos projektą.

Gerbiamieji Parlamento nariai, trečias tvirtas pažadas – suteikti galimybių.

Pandemija mums priminė daug ką, ką galbūt pamiršome ar laikėme duotybe.

Ji priminė mums, kaip mūsų šalių ekonomika tarpusavyje susijusi ir kokia svarbi mūsų gerovei ir veiksenai sklandžiai veikianti bendroji rinka.

Bendrosios rinkos esmė – suteikti galimybių: vartotojui – galimybę gauti kokybę už pinigus, įmonei – galimybę parduoti bet kurioje Europos vietoje, o pramonei – galimybę didinti savo konkurencingumą pasaulyje.

O mums visiems tai yra galimybė kuo geriau pasinaudoti laisvėmis, kurias mes, kaip europiečiai, branginame. Tai galimybė mūsų įmonėms pasiekti tokį veiklos mastą, kokio reikia, kad jos galėtų klestėti ir rasti užuovėją prispyrus bėdai. Kasdien kliaujamės bendraja rinka, kad gyvenimas būtų lengvesnis – tai itin svarbu, kad įveiktume krizę ir atgautume jėgas.

Suteikime jai postūmį.

Turime šalinti bendrosios rinkos kliūtis. Turime mažinti biurokratizmą. Turime spartinti įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą. **Ir turime kuo greičiau atkurti visas keturias judėjimo laisves.**

To pagrindas – sklandžiai veikianti Šengeno laisvo judėjimo erdvė. Kartu su Parlamentu ir valstybėmis narėmis sieksime, kad šis klausimas taptų vienu svarbiausių politinės darbotvarkės punktų, ir pasiūlysimė **naują strategiją dėl Šengeno ateities.**

Grindžiama stipria vidaus rinka, Europos pramonė daugelį metų buvo ir yra mūsų ekonomikos varomoji jėga, užtikrinanti stabilų milijonų žmonių pragyvenimą ir sudaranti sąlygas kurti socialinius centrus, suburiančius mūsų bendruomenes.

Kovo mėn. pateikėme naują pramonės strategiją, kurios tikslas – užtikrinti, kad pramonė imtųsi vadovaujamo vaidmens įgyvendinant dvejopą ekologinę ir skaitmeninę pertvarką. Per pastaruosius šešis mėnesius, pasaulyje iš pagrindų kintant konkurencijos padėčiai, ši pertvarka dar paspartėjo. Todėl per pirmąjį kitų metų pusmetį pramonės strategiją atnaujinsime ir pakoreguosime konkurencijos sistemą – ji irgi neturėtų atsilikti.

VESKIME EUROPAŲ Į PRIEKĮ: KURKIME TOKĮ PASAULĮ, KOKIAME NORIME GYVENTI

Gerbiamieji Parlamento nariai,

visa tai užtikrins, kad Europa vėl atsistotų ant kojų. Bet, drauge kapanodamiesi iš sunkumų, turime ir patys judėti rytdienos link.

Turime susimąstyti, kokia bus mūsų gležnos planetos ateitis – nė vienas kitas klausimas nereikalauja skubescnio atsako.

Nors per izoliaciją pasaulio veikla kone sustojo, planeta nesiliovė pavojingai šilusi.

Tai matome visur: nuo namų, iš kurių žmonėms teko evakuotis dėl tirpstančių Monblano ledynų, iki Oregone siaučiančių gaisrų ar pasėlių nuostolių Rumunijoje, kuriuos lėmė didžiausios per pastaruosius dešimtmečius sausros.

Bet taip pat matėme, kad gamta grįžta į mūsų gyvenimą.

Ilgėjomės žalių erdvių ir švaresnio oro, reikalingų mūsų psichikos sveikatai ir fizinei gerovei.

Žinome, kad reikia pokyčių ir kad tai įmanoma.

Šių pokyčių įgyvendinimo kelrodis – Europos žalio kursas.

Jo esmę sudaro mūsų tikslas iki 2050 m. tapti pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu.

Bet jo nepasieksime, jei nieko nekeisime – turime žengti į priekį sparčiau ir dirbti geriau.

Nuodugniai tyrėme kiekvieną sektorių siekdami išsiaiškinti, kaip sparčiai galėtume žengti į priekį ir kaip tai padaryti atsakingai, remiantis įrodymais.

Surengėme didelio masto viešas konsultacijas ir atlikome išsamų poveikio vertinimą.

Šiuo pagrindu Europos Komisija siūlo siekti aukštesnio tikslo: iki 2030 m. sumažinti išmetamą teršalų kiekį bent 55 proc.

Sutinku, kad padidinimas nuo 40 iki 55 proc. vieniems atrodo per didelis, kitiems – per mažas.

Tačiau iš mūsų poveikio vertinimo akivaizdžiai matyti, kad mūsų ekonomika ir pramonė tai gali.

Ir to nori. Dar vakar 170 įmonių vadovų ir investuotojų – nuo MVĮ iki didžiausių pasaulio įmonių – rašė man ragindami Europą nustatyti bent 55 proc. tikslą.

Iš mūsų poveikio vertinimo akivaizdžiai matyti, kad, pasiekusi šį tikslą, ES eitų teisingu keliu ir būtų pajėgi iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir įvykdyti Paryžiaus susitarimo prievoles.

O jei ir kiti seks mūsų pavyzdžiu, pasaulis bus pajėgus pasiekti, kad atšilimas neviršytų 1,5 °C.

Puikiai žinau, kad daug mūsų partnerių dar toli nuo šio tikslo – prie pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmo klausimo grįšiu vėliau.

Bet, mūsų nuomone, **2030 m. tikslas – ryžtingas, pasiekiamas ir naudingas Europai.**

Mes galime tai pasiekti. Mes jau įrodėme, kad galime tai pasiekti.

Nuo 1990 m. teršalų kiekiui sumažėjus 25 proc., mūsų ekonomika išaugo daugiau kaip 60 proc.

Skirtumas tas, kad dabar turime daugiau technologijų ir žinių ir daugiau investuojame. Jau žengiamo žiedinės ekonomikos ir anglies dioksidu aplinkos neteršiančios gamybos link.

Daugiau mūsų jaunuolių skatina imtis pokyčių. Daugiau įrodymų, kad tai, kas į gera klimatui, į gera įmonėms ir mums visiems.

Ir prisiekėme, kad nė vieno nepaliksime šios pertvarkos nuošalyje. Teisingos pertvarkos fondo lėšomis remsime regionus, kurių laukia didžiausi ir brangiausi pokyčiai.

Mes visa tai turime. Dabar metas imtis atsakomybės visa tai įgyvendinti.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

įgyvendinę naują tikslą, sumažinsime mūsų priklausomybę nuo energijos importo, sukursime milijonus papildomų darbo vietų ir daugiau kaip per pusę sumažinsime oro taršą.

Tačiau, kad tai pavyktų, reikia pradėti jau dabar.

Iki kitos vasaros persvarstysime visus savo klimato ir energetikos teisės aktus ir užtikrinsime, kad jie būtų tinkami 55 proc. tikslui įgyvendinti.

Plėsimė prekybą apyvartiniais taršos leidimais, skatinsime gaminti daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir efektyviau vartoti energiją, reformuosime energijos apmokestinimą.

Tačiau Europos žaliojo kurso tikslas daug didesnis nei išmetamųjų teršalų kiekio mažinimas.

Juo siekiama nuosekliai modernizuoti visų mūsų ekonomiką, visuomenę ir pramonę. **Jo esmė – sukurti tvirtesnį pasaulį gyventi.**

Kol kas žaliavas, energiją, vandenį, maistą ir žemę naudojame nepakankamai tvariai.

Turime pakeisti tai, kaip elgamės su gamta, kaip gaminame ir vartojame, kaip gyvename ir dirbame, kaip valgome ir šildomės, kaip keliaujame ir vežame prekes.

Todėl imsime visų klausimų – nuo pavojingųjų cheminių medžiagų iki miškų naikinimo ir taršos.

Tai tikrojo atsigavimo planas. Ir kartu tai Europos investicijų planas.

Šioje srityje apčiuopiamos naudos duos priemonė „NextGenerationEU“.

Pirma, 37 proc. priemonės „NextGenerationEU“ lėšų bus tiesiogiai išleista mūsų Europos žaliojo kurso tikslams.

Užtikrinsiu, kad jas naudojant žaliasis finansavimas taptų kito kokybinio lygmens.

Esame pasaulio lyderiai žaliojo finansavimo srityje ir išleidžiame daugiausiai žaliųjų obligacijų. Pirmajame kurdami patikimą ES žaliųjų obligacijų standartą.

Šiandien galiu pranešti, kad užsibrėšime tikslą – **30 proc. priemonės „NextGenerationEU“ 750 mlrd. EUR biudžeto surinkti per žaliąsias obligacijas.**

Antra, priemonės „NextGenerationEU“ lėšos turėtų būti investuojamos į didžiausio poveikio pavyzdinius Europos projektus: vandenilio gamybos, renovacijos ir 1 mln. elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimo.

Leiskite paaiškinti, kaip tai galėtų vykti praktiškai.

Prieš dvi savaites Švedijoje pradėtas unikalaus plieno gamybos be iškastinio kuro projekto bandomasis etapas. Vietoj anglių naudojant vandenilį bus gaminamas švarusis plienas.

Tai rodo vandenilio potencialą padėti mūsų pramonei atsinaujinti ir tapti švariai.

Noriu, kad naudojant priemonę „NextGenerationEU“ būtų sukurti nauji Europos vandenilio slėniai, padėsiantys modernizuoti mūsų pramonę, švariai judėti ir atgaivinti kaimo vietoves.

Kitas pavyzdys – pastatai, kuriuose gyvename ir dirbame.

Pastatai išmeta 40 proc. viso mūsų išmetamųjų teršalų kiekio. Jie turi tapti tausesni, pigesni ir tvaresni.

Taip pat žinome, kad jei bus naudojamos tokios organinės statybinės medžiagos kaip mediena ir tokios pažangiosios technologijos kaip dirbtinis intelektas, statybos sektorius netgi galėtų iš anglies dioksido taršos šaltinio virsti jo absorbentu.

Noriu, kad naudojant priemonę „NextGenerationEU“ būtų pradėta Europos renovacijos banga ir mūsų Sąjunga taptų žiedinės ekonomikos lydere.

Tačiau šis projektas turi būti ne tik aplinkosauginis ar ekonominis – jis turi tapti ir naujuoju Europos kultūros projektu. Kiekvienas judėjimas turi savitą filosofiją ir stilistiką. Todėl mūsų sisteminiai pokyčiai turi įgauti savitą, stilių ir tvarumą vienijančią estetiką.

Tam bus sukurta nauja bendra europinė Bauhauzo kūrybinė erdvė architektams, menininkams, studentams, inžinieriams ir projektuotojams bendradarbiauti ir kurti.

Tai „#NextGenerationEU. Tai tokio pasaulio, kuriame norime gyventi, kūrimas.

Tokiame pasaulyje ekonomika padeda mažinti išmetamųjų teršalų kiekį, didinti konkurencingumą, mažinti energijos nepriteklį, kurti gerai atlyginamas darbo vietas ir gerinti gyvenimo kokybę.

Tokiame pasaulyje skaitmeninės technologijos naudojamos sveikesnei ir ekologiškesnei visuomenei kurti.

Visa tai galime pasiekti tik dirbdami kartu, todėl primygtinai raginsiu, kad ekonomikos gaivinimo planai ne tik padėtų mums išbristi iš krizės, bet ir leistų Europai žengti į rytdienos pasaulį.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

akimirką įsivaizduokite gyvenimą pandemijos metu be skaitmeninių technologijų. Nuo buvimo karantine – izoliuotiems nuo šeimos, bendruomenės ir profesinės veiklos – iki didelių tiekimo sutrikimų. Ne taip sunku įsivaizduoti, kad per paskutinę didelę pandemiją prieš 100 metų taip iš tiesų ir buvo.

O štai jau po šimtmečio šiūolaikinės technologijos suteikė jaunimui galimybę mokytis nuotoliniu būdu, o milijonams žmonių – dirbti namuose. Įmonės galėjo toliau parduoti savo produktus, gamyklos – tęsti veiklą, o vyriausybės – teikti svarbiausias viešąsias paslaugas per atstumą. Per kelias savaites įvyko tiek skaitmeninių inovacijų ir pertvarkų, kiek paprastai įvyksta per keletą metų.

Analoginių priemonių teikiamas galimybes baigiame išsemti. Ir šis spartus vyksmas dar tik prasideda.

Todėl ateinantis dešimtmetis turi būti Europos skaitmeninis dešimtmetis.

Mums reikia bendro skaitmeninės Europos kūrimo plano, kuriame būtų aiškiai nustatyti 2030 m. tikslai, kaip antai dėl junglumo, įgūdžių ir skaitmeninių viešųjų paslaugų. Be to, turime laikytis aiškių principų: prisijungimo teisės ir teisės į privatumą, žodžio laisvės, laisvo duomenų judėjimo ir kibernetinio saugumo.

Tačiau dabar skaitmeninėje srityje Europa turi rodyti kelią – antraip turėsime eiti kitų mums primestu keliu ir laikytis kitų sukurtų standartų. Todėl turime veikti sparčiai.

Manau, kad turime sutelkti dėmesį į tris sritis.

Pirma – duomenys.

Vartotojų asmeninių duomenų, kuriais naudojasi įmonės, srityje Europa veikė pernelyg lėtai ir dabar yra priklausoma nuo kitų.

Negalime leisti, kad taip atsitiktų ir su pramonės duomenimis. Čia gera žinia yra ta, kad Europa pirmąja – turime technologijų, o svarbiausia – pramonę.

Vis dėlto lenktynės dar nelaimėtos. Per ateinančius penkerius metus pramonės duomenų kiekis pasaulyje išaugs keturis kartus, o kartu išaugs ir su tuo susijusios galimybės. Turime savo įmonėms, MVĮ, startuoliams ir mokslininkams suteikti galimybę išnaudoti visą savo potencialą. Kuriant naujus produktus ir paslaugas, pramonės duomenys yra aukso vertės.

Tačiau 80 proc. surenkamų pramonės duomenų niekada nepanaudojami. Tai tikras švaistymas.

Kita vertus, reali duomenų ekonomika būtų galinga inovacijų ir naujų darbo vietų kūrimo varomoji jėga. Todėl turime užsitikrinti šiuos duomenis Europos reikmėms ir užtikrinti, kad jie būtų plačiai

prieinami. Mums reikia bendrų duomenų erdvių, pavyzdžiui, energetikos ar sveikatos priežiūros sektoriuose. Taip bus remiamos inovacijų ekosistemos, kuriose universitetai, įmonės ir mokslininkai turės prieigą prie duomenų ir galės jais naudodamiesi bendradarbiauti.

Todėl naudodamiesi priemonės „NextGenerationEU“ lėšomis sukursime projektu „GaiaX“ grindžiamą **Europos debesiją**.

Antra sritis, į kurią turime sutelkti dėmesį, – technologijos, visų pirma dirbtinis intelektas.

Tikslusis ūkininkavimas žemės ūkyje, tikslesnė medicininė diagnostika ar saugūs autonominiai automobiliai – visa tai naujas dirbtinio intelekto atveriamas pasaulis. Tačiau šiam pasauliui reikalingos ir taisyklės.

Norime tokių taisyklių, kad visų svarbiausias būtų žmogus. Algoritmai neturi būti juodoji dėžė, tad turi būti nustatytos aiškios taisyklės tam atvejui, jei kiltų problemų. Todėl kitais metais Komisija pasiūlys atitinkamą teisės aktą.

Čia kalbu ir apie kontrolę, kaip naudojami mūsų asmens duomenys, – jos turime vis dar pernelyg mažai. Kaskart, kai programėlėje ar svetainėje mūsų prašoma sukurti naują skaitmeninę tapatybę arba lengvai prisijungti per didelę platformą, visiškai nežinome, kas iš tikrųjų daroma su mūsų duomenimis.

Todėl netrukus Komisija pasiūlys sukurti saugią Europos e. tapatybę.

Ji bus patikima ir kiekvienas pilietis bet kur Europoje galės ją naudoti bet kam – nuo mokesčių mokėjimo iki dviračio nuomos. Ši technologija leis mums patiems kontroliuoti, kokie mūsų duomenys naudojami ir kaip jie naudojami.

Trečia sritis – infrastruktūra.

Duomenų jungtys turi neatsilikti nuo spartaus pokyčių tempo.

Jei siekiame lygių galimybių Europos, nepriimtina, kad 40 proc. kaimo vietovių gyventojų vis dar neturi prieigos prie sparčiojo plačiajuosčio ryšio.

Šis ryšys dabar yra būtina sąlyga norint dirbti namuose, mokytis namuose, pirkti internetu ir kitoms naujoms svarbioms paslaugoms, kurių kasdien vis daugėja. Be plačiajuosčio ryšio dabar beveik neįmanoma nei sukurti, nei veiksmingai valdyti įmonės.

Jis teikia daug galimybių ir yra būtina kaimo vietovių atgaivinimo sąlyga. Tik tada jos galės atskleisti visą potencialą ir pritraukti daugiau gyventojų bei investicijų.

Priemonės „NextGenerationEU“ teikiamos investicinės galimybės yra unikali plėtros proga kiekvienam kaimui. Todėl norime sutelkti investicijas į ryšio saugumą ir 5G, 6G bei šviesolaidžio plėtrą.

Priemonė „NextGenerationEU“ taip pat suteikia unikalią galimybę suformuoti nuoseklesnį Europos požiūrį į junglumą ir skaitmeninės infrastruktūros diegimą.

Nė vienas iš jų nėra savitikslis; čia svarbiausia – Europos skaitmeninis suverenumas tiek mažu, tiek dideliu mastu.

Tad džiaugiuosi galėdama jums pranešti apie **8 mlrd. EUR investiciją į naujos kartos superkompiuterius** – pažangiausią Europoje pagamintą technologiją.

Taip pat norime, kad mūsų pramonė sukurtų europinius naujos kartos mikroprocesorius, leisiančius mums efektyviai ir saugiai naudotis vis didėjančiu duomenų kiekiu.

Štai ką turiu galvoje kalbėdama apie Europos skaitmeninį dešimtmetį!

Gerbiamieji Parlamento nariai,

kad Europa judėtų į priekį ir tai darytų sparčiai, turime nusikratyti neryžtingumo.

To reikia, kad Europa tvirčiau laikytų savo rankose ateitį.

Turime viską, ko reikia, kad tai padarytume. Ir privatusis sektorius desperatiškai to laukia.

Nėra buvę tinkamesnio meto investuoti į technologijų įmones naujiems skaitmeninių technologijų centrums dygstant visur – nuo Sofijos iki Lisabonos ir Katovicų. Turime žmonių, idėjų ir Sąjungos stiprybę, kad mus lydėtų sėkmė.

Todėl 20 proc. priemonės „NextGenerationEU“ biudžeto investuosime į skaitmeninį sektorių.

Norime rodyti kelią, europinį kelią į skaitmeninę erą: remdamiesi savo vertybėmis, savo stiprybe ir savo pasauliniais užmojais.

Gyvybinga Europa pažeidžiamame pasaulyje

Gerbiamieji Parlamento nariai,

Europa pasiryžusi pasinaudoti šiomis permainomis, kad sukurtų pasaulį, kuriame norime gyventi. Ir tas ryžtas siekia gerokai toliau nei mūsų sienos.

Pandemija parodė, kokia pažeidžiama yra pasaulinė sistema ir kaip svarbu bendradarbiauti norint įveikti bendrus sunkumus.

Ištikus krizei, pasaulyje kai kas atsitraukė į nuošalį. Kiti aktyviai destabilizuoja sistemą.

Europa tiesia pagalbos ranką.

Mūsų lyderystė nėra tiesiog propaganda. Tai nėra „Europa – pirmiausia“. Tai reiškia pirmam atsiliepti į pagalbos šauksmą, kai to reikia.

Siaučiant pandemijai, Europos lėktuvais nugabenta daugybė tonų apsaugos priemonių – nuo Sudano iki Afganistano, nuo Somalio iki Venesuelos.

Nė vienas iš mūsų nebus saugus, kol nebus saugūs visi, kad ir kur gyventume, kad ir ką turėtume.

Perspektyviausias būdas tai pasiekti visam pasauliui – priinama, įperkama ir saugi vakcina.

Pandemijos pradžioje nebuvo finansavimo, nebuvo pasaulinės sistemos COVID vakcinai kurti – buvo tik skubėjimas pirmiems jos gauti.

Tada **į priekį žengė ES, pasišovusi vadovauti pasauliniam atsakui.** Padedami pilietinės visuomenės, G20, PSO ir kitų, subūrėme daugiau kaip 40 šalių: sutelkta 16 mlrd. EUR finansuoti moksliniams vakcinų, testavimo ir gydymo priemonių tyrimams – naudotis jomis galės visas pasaulis. Taip ES pademonstravo neprilygstamą telkiamąją galią.

Tačiau nepakanka vien vakciną sukurti. Turime užtikrinti, kad ja pasiskiepyti galėtų visi Europoje ir visame pasaulyje.

Šį mėnesį ES prisijungė prie pasaulinės sistemos COVAX ir įsipareigojo skirti 400 mln. EUR, kad saugia vakcina pasiskiepyti galėtų ne tik tie, kurie išgali, bet ir visi tie, kuriems reikia.

Vakcininis nacionalizmas gyvybių negelbėja – jas gelbėja bendradarbiavimas dėl vakcinų.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

tvirtai tikime dalyvavimo tarptautinių institucijų veikloje verte ir jėga.

Su stipriomis Jungtinėmis Tautomis galime rasti ilgalaikių sprendimų, kaip įveikti tokias krizes kaip Libijos ar Sirijos.

Su stipria Pasaulio sveikatos organizacija galime geriau pasirengti reaguoti į pasaulines pandemijas ir vietinius protrūkius, kad ir koks virusas – koronavirusas ar Ebolos – juos sukeltų.

Su stipria Pasaulio prekybos organizacija galime užtikrinti visiems sąžiningą konkurenciją.

Tačiau tiesa ta, kad **daugiašalei sistemai kaip niekada reikalingas naujas gyvybinis impulsas ir reformos.** Mūsų pasaulinė sistema pamažu paralyžiuojama. Galingiausieji arba traukiasi iš institucijų, arba paverčia jas savo įkaitėmis.

Abu šie keliai niekur neveda. Taip, norime pokyčių, bet jų sieksime kurdami, o ne griaudami.

Štai kodėl noriu, kad ES vadovautų reformuojant PPO ir PSO, kad šios organizacijos būtų pasirengusios šiandienos pasauliui.

Tačiau mes žinome, kad daugiašalės reformos užtrunka, o pasaulis tuo metu nestovi vietoje.

Nėra jokių abejonių, kad Europa turi laikytis aiškios pozicijos dėl pasaulinių reikalų ir greitai veikti.

Vos prieš dvi dienas įvyko ES ir Kinijos vadovų susitikimas.

Europos Sąjungos ir Kinijos santykiai kartu yra ir vieni iš strategiškai svarbiausių, ir vieni iš sunkiausių.

Nuo pat pradžių sakiau, kad Kinija yra ir derybų partnerė, ir ekonominė konkurentė, ir sisteminė varžovė.

Turime bendrų interesų, pavyzdžiui, dėl klimato kaitos, o Kinija pademonstravo norą įsitraukti į aukšto lygio dialogą. Tikimės, kad Kinija įvykdys savo įsipareigojimus, kuriuos prisiėmė pagal Paryžiaus susitarimą, ir rodys pavyzdį.

Dar laukia sunkus darbas sprendžiant vienodų patekimo į rinką sąlygų Europos įmonėms užtikrinimo, abipusiškumo ir perteklinių pajėgumų klausimus. Mūsų prekybos ir investicijų partnerystė tebėra nesubalansuota.

Taip pat nėra abejonių, kad mūsų valdymo sistemos ir visuomenės samprata labai skiriasi. Mes puoselėjame universalias demokratijos vertybes ir individo teises.

Ir Europoje yra problemų, pavyzdžiui, antisemitizmas. Tačiau mes dėl jų diskutuojame viešai. Kritikuoti ir oponuoti ne tik priimtina, bet ir teisiškai saugu.

Todėl mes negalime nutylėti žmogaus teisių pažeidimų, kad ir kur jie būtų daromi – Honkonge ar Uigūrijoje.

Bet kas mus sulaiko? Kodėl net paprasčiausi pareiškimai dėl ES vertybių vėluoja, sušvelninami arba užstringa dėl kitų motyvų?

Kai valstybės narės sako, jog Europa per lėta, aš raginu jas būti narsias ir galiausiai apsispręsti dėl balsavimo kvalifikuota dauguma – bent jau sprendžiant žmogaus teisių ir sankcijų įgyvendinimo klausimus.

Šis Parlamentas ne kartą ragino priimti vadinamąjį Europos Sąjungos Magnitskio aktą. Naudodamasi proga pranešu, kad pateiksime jo pasiūlymą.

Turime papildyti savo priemonių arsenalą.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

Honkongo, Maskvos ar Minsko klausimu Europa turi laikytis aiškios pozicijos ir ją suformuluoti greitai.

Garsiai ir aiškiai sakau: Europos Sąjunga yra Baltarusijos žmonių pusėje.

Mus visus sujaukino beribė Nepriklausomybės aikštėje susibūrusios taikios žmonių minios narsa ir bebaimių moterų eitynės.

Rinkimai, privertę šiuos žmones išeiti į gatves, nebuvo nei laisvi, nei sąžiningi. O brutali valdžios reakcija gėdinga.

Baltarusijos žmonės turi galėti patys priimti sprendimus dėl savo ateities. Jie nėra kažkieno šachmatų lentoje stumdomos figūrėlės.

Tiems, kurie pasisako už glaudesnius ryšius su Rusija, sakau, kad Aleksejaus Navalno apnuodijimas pažangia chemine medžiaga – ne pirmas kartas. **Tokių dalykų jau matėme Gruzijoje ir Ukrainoje, Sirijoje ir Solsberyje. Kaip matėme ir bandymų kištis į rinkimus visame pasaulyje.** Veikimo modelis nesikeičia ir to nepakeis joks dujotiekis.

Turkija yra ir visada bus svarbi kaimynė. Ir nors žemėlapyje esame greta, atrodo, kad atotrūkis tarp mūsų didėja. Taip, Turkija turi vargstančių kaimynių. Taip, ji priglaudė milijonus pabėgėlių ir už tai jai skyrėme dosnią paramą. Nė vienas iš šių motyvų nepateisina bandymų įbauginti savo kaimynes.

Mūsų valstybės narės Kipras ir Graikija visada gali kliautis visos Europos solidarumu gindamos savo suverenitetą.

Padėties deeskalavimas Rytų Viduržemio jūros regione – bendras mūsų interesas. Teigiamas žingsnis šia linkme yra Turkijos žvalgybos laivų sugrįžimas į Turkijos uostus. Tai būtina siekiant sukurti reikiamą erdvę dialogui. Susilaikyti nuo vienašalių veiksmų ir atnaujinti tikrai geranorišką dialogą – vienintelis kelias pirmyn. Vienintelis kelias į stabilumą ir ilgalaikius sprendimus.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

Europa turi ne tik tvirčiau reaguoti į pasaulinius įvykius, bet ir stiprinti ir gerinti partnerystės ryšius su savo draugais ir sąjungininkais.

Pradžia – naujas gyvybinis impulsas bene ilgiausiai mūsų partnerystei.

Gal kartais ir nepritariame Baltųjų Rūmų sprendimams. Bet visada branginsime transatlantinį aljansą – mus sieja bendros vertybės ir istorija, nesutraukomi mūsų žmonių saitai.

Kad ir kas nutiktų dar šiais metais, esame pasirengę kurti naują transatlantinę darbotvarkę. Stiprinti dvišalę partnerystę įvairiose srityse – prekybos, technologijų ar mokesčių.

Mes pasirengę dirbti *drauge* reformuojant tarptautinę sistemą, kurią kuriame *drauge*, bendromis jėgomis kaip bendraminčiai partneriai. Dėl savo interesų ir dėl bendros gerovės.

Mūsų santykiams su senais draugais reikalinga nauja pradžia – abipus Atlanto ir abipus Lamanšo.

Atsveikinimas šioje salėje susikibus rankomis ir giedant „Auld Lang Syne“ – tradicinę škotiską atsisveikinimo dainą – buvo be galo iškalbingas. Jis rodė prielankumą britams, kuris niekad neišblės.

Tačiau kasdien šansai laiku pasiekti susitarimą *blėsta*.

Derėtis visada sunku. Mes prie to pripratę.

O Komisija turi geriausią ir labiausiai patyrusį derybininką Michelį Barnier, padėsiantį mums išlaviruoti.

Deja, derybos nepasistūmėjo į priekį tiek, kiek mes norėjome. Ir laiko mums liko labai mažai.

Kaip visada pirmas viską sužinos ir paskutinį žodį tars šis Parlamentas. Galiu jus patikinti, kad ir toliau nuolat informuosime apie derybų eigą, kaip ir derėdamiesi dėl išstojimo susitarimo.

Derybos dėl jo truko trejus metus ir derėjomės atkakliai: dėl kiekvienos eilutės, dėl kiekvieno žodžio.

Bendras mūsų pastangas lydėjo sėkmė. Rezultatas garantuoja apsaugą mūsų piliečių teisėms, finansiniams interesams, bendrosios rinkos vientisumą ir, visų svarbiausia, Didžiojo penktadienio susitarimo laikymąsi.

ES ir JK bendrai sutarė, kad tai geriausias ir vienintelis būdas išsaugoti taiką Airijos saloje.

Iš šito kelio mes niekada neišsuksime. Šį susitarimą ratifikavo šis Parlamentas ir Bendruomenių Rūmai.

Jo negalima vienašališkai keisti, nepaisyti ar netaikyti. Tai teisės, pasitikėjimo ir geros valios reikalas.

Ir ne aš viena taip sakau. Priminsiu jums Margaret Thatcher žodžius:

„Britanija nelaužo sutarčių. Tai būtų blogis Britanijai, blogis santykiams su likusiu pasauliu ir blogis bet kokiai ateities prekybos sutarčiai.“

Tai buvo tiesa tada ir yra tiesa dabar.

Pasitikėjimas – tvirtos partnerystės pamatas.

Ir Europa visada bus pasirengusi palaikyti tvirtus partnerystės ryšius su artimiausiomis kaimynėmis.

Pradedant nuo Vakarų Balkanų.

Prieš šešis mėnesius priimtas istorinis sprendimas pradėti stojimo derybas su Albanija ir Šiaurės Makedonija.

Iš tiesų, *viso* regiono ateitis yra ES. Mus sieja bendra istorija, mus sieja likimas.

Vakarų Balkanai yra Europos dalis, o ne Šilko kelio stotelė.

Netrukus pristatysime **Vakarų Balkanų** šalims skirtą ekonomikos gaivinimo priemonių rinkinį, kurio akcentas yra įvairios regiono investicijų iniciatyvos.

Turime padėti **Rytų partnerystės** šalims ir savo partnerėms pietinėms kaimynėms kurti darbo vietas ir suteikti postūmį ekonomikai.

Pradėjusi eiti pareigas, pirmai oficialiai išvykai už Europos Sąjungos ribų pasirinkau Afrikos Sąjungą. Ir neatsitiktinai. Tai buvo visiškai logiškas pasirinkimas ir aiškus signalas – esame ne tik kaimynės, esame ir natūralios partnerės.

Po trijų mėnesių su visa Komisijos narių kolegija nustatėme partnerystės su Afrika naujos strategijos prioritetus. Tai lygių partnerių partnerystė – abi pusės naudojasi galimybėmis ir turi pareigas.

Afrika bus svarbi pasaulio, kuriame norime gyventi, kūrimo partnerė. Įvairiose srityse: kovos su klimato kaita, skaitmeninių technologijų ar prekybos.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

nesiliausime tikėję atvira ir sąžininga prekyba visame pasaulyje. Ji – ne tikslas, ji – priemonė klestėjimui Sąjungoje pasiekti ir mūsų vertybėms ir standartams propaguoti. Daugiau kaip 600 000 darbo vietų Europoje priklauso nuo prekybos su Japonija. O vien mūsų susitarimas su Vietnamu, kurį neseniai sudarėme, milijonams šalies gyventojų padėjo įgyti istorines darbo teises.

Naudodamiesi savo diplomatine stiprybe ir ekonomine galia tarpininkausime, kad būtų pasiekti prasmingi susitarimai, pavyzdžiui, dėl saugomų jūrų teritorijų nustatymo Antarktyje. Tai būtų vienas svarbiausių aplinkosaugos veiksnių istorijoje.

Sudarysime didelio užmojo koalicijas tokiose srityse kaip skaitmeninė etika ar kova su miškų naikinimu ir plėtosime partnerystę su panašių pažiūrų partneriais – nuo demokratiškos Azijos valstybių iki Australijos, Afrikos, Amerikų ir visų, kurie nori prisijungti.

Sieksime sąžiningos globalizacijos. Tačiau negalime manyti, kad tokia ji bus savaime. Turime reikalauti sąžiningumo ir vienodų sąlygų. Ir Europa žengs pirmyn viena ar su partneriais, kurie nori prisijungti.

Pavyzdžiui, svarstome pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmą.

Anglies dioksidas turi būti įkainotas, nes gamta už jį mokėti nebeišgali.

Pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmas turėtų motyvuoti užsienio gamintojus ir ES importuotojus mažinti išmetamo anglies dioksido kiekį ir užtikrinti, kad sudarysime vienodas sąlygas laikydamiesi PPO principų.

Tas pats pasakytina apie **skaitmeninės ekonomikos apmokestinimą**. Dėsime visas pastangas, kad būtų sudarytas susitarimas pagal EBPO ir G20 sistemą. Tačiau neabejokite: jei susitarimas negarantuos sąžiningos, ilgalaikės tvarios pajamas užtikrinančios mokesčių sistemos, Europa kitų metų pradžioje pateiks pasiūlymą dėl teisės akto.

Noriu, kad Europa pasaulyje būtų sąžiningų sąlygų gynėja.

NAUJA EUROPOS GYVYBĖ

Gerbiamieji Parlamento nariai,

norėdama įgyti svarų vaidmenį pasaulyje, Europa privalo ir pati įgyti naują gyvybę.

O norėdami išjudėti turime peržengti mus sulaikančius skirtumus.

Istorinis susitarimas dėl priemonės „NextGenerationEU“ rodo, kad tai įmanoma. Tai, kaip greitai apsisprendėme dėl fiskalinių taisyklių, valstybės pagalbos ar priemonės SURE, rodo, kad tai įmanoma.

Todėl imkime ir padarykime.

Apie migraciją diskutuota pakankamai ilgai.

Migracija visada buvo Europos realija – ir visada liks. Bėgant amžiams, ji formavo mūsų visuomenę, turtino mūsų kultūrą ir keitė daugelio mūsų gyvenimą. Ir taip bus visada.

Kaip visi žinome, dėl 2015 m. migracijos krizės tarp valstybių narių atsirado daug didelių nesutarimų, ir tebėra likusių randų.

Nuo to laiko daug padaryta. Tačiau daug ko dar trūksta.

Jei **visi esame pasirengę kompromisams, galime rasti sprendimą, nepažeisdami savo principų.**

Kitą savaitę Komisija paskelbs naują Migracijos paktą.

Laikysimės **žmogiškumo ir humaniškumo principų**. Gelbėti gyvybes jūroje nėra neprivaloma. Ir toms šalims, kurios vykdo teisinius ar moralinius savo įsipareigojimus arba yra paveikiamos labiau nei kitos, reikia suteikti galimybę kliautis visos mūsų Europos Sąjungos solidarumu.

Glaudžiau susiesime prieglobstį ir gražinimą. Turime aiškiai atskirti tuos, kurie turi teisę pasilikti, ir tuos, kurie jos neturi.

Kovosime su nelegalios imigracijos tarpininkais, stiprinsime išorės sienas ir išorės partnerystę, sukursime teisėtus atvykimo būdus.

Ir užtikrinsime, kad žmonės, kurie turi teisę pasilikti, integruotųsi ir jaustųsi priimti.

Jie turi ateitį, kurią reikia sukurti, turi įgūdžių, energijos ir talentų.

Galvoju apie paauglę Suada, sirę pabėgėle, atsinešusią į Europą svajonę tapti gydytoja. Po trejų metų ji gavo prestižinę Airijos karališkosios chirurgų kolegijos stipendiją.

Galvoju apie gydytojus, pabėgėlius iš Libijos ir Somalio, kurie pasisiūlė padėti, kai Prancūzijoje prasidėjo pandemija.

Gerbiamieji Parlamento nariai, pagalvoję, ką jie turėjo įveikti ir ką jie pasiekė, **tiesiog privalome pajęgti kartu spręsti migracijos klausimą.**

Morijos stovyklos vaizdai skausmingai primena, kad Europai reikia susitelkti.

Visi turi įsitraukti ir prisiimti atsakomybę – ir būtent taip elgsis Komisija. Dabar Komisija su Graikijos valdžios institucijomis rengia bendro bandomojo projekto planą dėl naujos stovyklos Lesbo saloje. Galime padėti vykdyti prieglobsčio ir gražinimo procesus ir žymiai pagerinti pabėgėlių gyvenimo sąlygas.

Tačiau noriu, kad visi suprastumėte: jei įsitraukiame mes, tikiuosi, kad įsitrauks ir visos valstybės narės.

Migracija yra iššūkis Europai ir prisidėti turi visa Europa.

Turime atkurti tarpusavio pasitikėjimą ir kartu eiti į priekį.

Šis pasitikėjimas yra mūsų Sąjungos esmė ir būdas veikti išvien.

Nuo jo priklauso mūsų pamatinės vertybės, mūsų demokratija ir mūsų teisės bendrija, kaip ją vadino Walteris Hallsteinas.

Tai ne abstrakcija. Teisinės valstybės principas padeda apginti žmones nuo galingųjų teisės. Jis yra paprasčiausių kasdienių teisių ir laisvių garantas. Jis mums leidžia reikšti savo nuomonę ir gauti informaciją iš laisvų žiniasklaidos priemonių.

Baigiantis mėnesiui Komisija paskelbs pirmąją metinę teisinės valstybės principo taikymo visose valstybėse narėse ataskaitą.

Tai prevencinė priemonė, padėsianti anksti aptikti problemas ir ieškoti sprendimų.

Noriu, kad tai duotų pradžią Komisijos, Parlamento ir valstybių narių pastangoms, kad būtų išvengta nukrypimų.

Teisinę valstybę Komisija laiko nepaprastai svarbiu principu. Todėl užtikrinsime, kad mūsų biudžeto ir priemonės „NextGenerationEU“ lėšos būtų apsaugotos nuo bet kokio sukčiavimo, korupcijos ir interesų konflikto. Išlygų nebus.

Tačiau pastarieji mėnesiai mums taip pat priminė, kaip tai gali būti trapu. Privalome būti budrūs, kad teisės viršenybė būtų išsaugota ir puoselėjama.

Teisinės valstybės principo pažeidimai negali būti toleruojami. Toliau ginsiu jį ir mūsų Europos institucijų integralumą: nesvarbu, ar ant kortos būtų Europos teisės pirmenybė, spaudos laisvė, teisminių institucijų nepriklausomumas ar prekyba „auksiniais pasais“. Europos vertybės neparduodamos.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

šios vertybės kaip niekada svarbios. Tai sakau, nes pagalvojusi apie mūsų Sąjungos padėtį prisimenu Johno Hume'o – vieno didžiųjų europiečių, deja, šiemet mirusio, – žodžius.

Daug žmonių Airijos saloje dabar gyvena taikiai didžia dalimi dėl jo nepalaužiamo tikėjimo žmogiškumu ir galimybe išspręsti konfliktus.

Jis sakydavo, kad konfliktas kyla dėl skirtubių, o taika atsiranda iš *pagarbos* skirtybėms.

Ir 1998 m. jis teisingai kalbėjo apie šią instituciją: „*Europos vizionieriai nusprendė, kad skirtybės grėsmės nekelia, skirtybės yra prigimtinės. **Būti žmogumi reiškia būti kitokiam***”.

Šie žodžiai dabar tiek pat svarbūs kaip anksčiau.

Juk, pažvelgę aplink, klausiamo savęs, *ką reiškia būti žmogumi*, kai Viskonsine trijų automobilyje sėdinčių vaikų akivaizdoje policininkas nušauna jų tėvą.

Klausiamo, *ką reiškia būti žmogumi*, kai mūsų gatvėmis atvirai žygiuoja antisemitiniais drabužiais apsitaisę karnavalo dalyviai.

Ką reiškia būti žmogumi, kai kiekvieną mielą dieną visuomenė atstumia romus, o kitų neprisileidžia dėl jų odos spalvos ar religinių įsitikinimų?

Didžiuojusi gyvendama Europoje, atviroje vertybių ir įvairovės visuomenėje.

Bet netgi čia, šioje Sąjungoje, ana patirtis daugeliui yra kasdienybė.

Ir tai primena mums, kad **kovos su rasizmu ir neapykanta laimėjimai trapūs – sunkiai pasiekiami ir lengvai prarandami**.

Todėl dabar metas pokyčiams.

Norint sukurti rasizmui tikrai nepakančią Sąjungą reikia pereiti nuo smerkimo prie veiksmų.

Ir kad tai prasidėtų greitai, Komisija skelbia veiksmų planą.

Todėl pasiūlysime į sąrašą veikų, kurias ES laiko nusikaltimais, įtraukti visų formų neapykantos nusikaltimus ir neapykantą kurstančias kalbas, nepriklausomai nuo to, ar jų dingstis yra rasė, religija, lyties ar seksualinis aspektas.

Neapykanta yra neapykanta, ir niekas neturėti su ja taikstyti.

Taisysime rasinės lygybės teisės aktus, jeigu juose yra trūkumų.

Naudosime mūsų biudžeto lėšas kovai su diskriminacija tokiose srityse kaip užimtumas, apsirūpinimas būstu ar sveikatos priežiūra.

Sugriežtinsime teisės aktų vykdymo užtikrinimą, jeigu jie vykdomi nepakankamai gerai.

Nes šioje Sąjungoje kova su rasizmu nėra nebūtina.

Pagerinsime švietimą ir žinias apie istorines ir kultūrinės rasizmo priežastis.

Kovosime su nesąmoningu šališkumu – žmonių, institucijų ir net algoritmų.

Ir **pirmą kartą paskirsime Komisijos kovos su rasizmu koordinatorių**, kuris pasirūpins, kad šis klausimas nebūtų nustumtas, ir tiesiogiai bendradarbiaus su žmonėmis, pilietine visuomene ir institucijomis.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

nenurimsiu, kol neatsiras lygybės Sąjunga.

Sąjunga, kurioje gali būti tas, kas esi, ir mylėti ką nori – be baimės sulaukti kaltinimų ar diskriminacijos.

Nes **būti savimi nėra tavo ideologija.**

Tai tavo tapatybė.

Ir niekas negali jos atimti.

Todėl noriu aiškiai pasakyti – **teritorijos be LGBTIQ yra teritorijos be žmogiškumo. Ir joms mūsų Sąjungoje ne vieta.**

Ir kad visa bendruomenė tikrai sulauktų mūsų paramos, Komisija netrukus paskelbs LGBTIQ teisių stiprinimo strategiją.

Todėl sieksiu, kad Europos Sąjungoje būtų abipusiškai pripažįstami šeiminiai santykiai. **Jeį jūs esate tėvas ar motina vienoje šalyje, jūs esate tėvas ar motina visose šalyse.**

IŠVADA

Gerbiamieji Parlamento nariai,

tai pasaulis, kuriame norime gyventi.

Jame esame suvieniję įvairovę ir vieningi nepalankiomis aplinkybėmis. Jame dirbame kartu, kad peržengtume tai, kas mus skiria, ir palaikytume vieni kitus atėjus sunkiems laikams.

Jame šiandien kuriame sveikesnį, stipresnį ir pagarbesnį pasaulį, kurio linkime savo vaikams ateityje.

Tačiau kol bandome mokyti savo vaikus apie gyvenimą, mūsų vaikai skuba mokyti mus, kas yra gyvenimas.

Kad taip ir yra, parodė praėję metai.

Galime kalbėti apie milijonus jaunuolių, reikalaujančių permainų, kad planeta taptų geresnė. Arba apie šimtus tūkstančių dailių solidarumo vaivorykščių, kurias mūsų vaikai Europoje prilipdė prie langų.

Tačiau per pastaruosius šešis sunkius mėnesius man labiausiai įstrigo vienas vaizdas. Vaizdas, kuris parodo pasaulį vaiko akimis.

Tai Karola ir Vitorija, dvi mergaitės, žaidžiančios tenisą stovėdamos ant skirtingų stogų Italijos regione Ligūrijoje

Nesiliauju galvoti ne tik apie mergaičių drąsą ir talentą.

Ko pamokė tas vaizdas? Kad negalima leisti kliūtims likti ten, kur jos yra, negalima leisti įpročiams jūsų sulaikyti. Kad reikia pasinaudoti proga.

Karola, Vitorija ir visas Europos jaunimas kasdien mus to moko apie gyvenimą. Tai ir yra nauja Europos karta. Tai #NextGenerationEU.

Europa šiomet pasimokė iš jų ir drauge padarė šuolį.

Kai turėjome rasti kelią pirmyn dėl mūsų ateities, neleidome senoms nuostatoms mūsų suturėti.

Pajutę aplink save trapumą, pasinaudojome proga ir mūsų Sąjungai įpūtėme naujos gyvybės.

Kai galėjome pasirinkti ir veikti vieni kaip anksčiau, pasinaudojome jungtine 27 šalių stiprybe, kad visoms 27 atsivertų ateities galimybė.

Parodėme, kad čia atsidūrėme kartu ir eisime toliau kartu.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

ateitis bus tokia, kokią ją sukursime. Ir Europa bus tokia, kokios jos norime.

Todėl nustokime ją menkinti. Pradėkime dirbti jos labui. Sustiprinkime ją. Ir kurkime pasaulį, kuriame norime gyventi.

Tegyvuoją Europa!